

1965

Květen 1945

Před 20 lety 5. května 1945 vyvěšujeme na všechny domy prapory ČSR. Ustala všechna práce, nastává revoluce. Od 5. do 8. května přšlo, pražský rozhlas žádal o pomoc proti nacistickým okupantům. V okolí rozhlasu i v jiných částech Prahy zuřily urputné boje. Byly strhány německé nápisy, postaveny pohotovostní hlídky s úkolem zadržet vraha českých lidí, státního ministra Obergruppenführera K. H. Franka, který utíkal z Prahy. Mezitím němečtí výrostci projížděli obcí ze šachty do Kolečovic v uniformách Hitlerjugend na motocyklech a vozech a neustále stříleli z automatů. Byl postřelen Petr Vinkler, který sloužil u zdejších sedláků jako kočí. Dále byl postřelen Josef Kunc, toho času v čp. 159, který byl protektorátní policista s vyšší šarží a sloužil s resipientem Josefem Pracným z čp. 17 v Praze a v době převratu se přišli do Kněževsi schovat.

Ilegální výbor

Ilegální národní výbor, který již existoval za protektorátu německé vlády, se oficiálně dne 9. května představil. Tvořili jej soudruzi Ledvinka František, Reiser Václav, Ječný Václav, Bělecký Ant., Šilhan Josef, Tvrz Alois. Třeček František a Spurný Antonín.

Tábor wehrmachtu

Dne 8. května 1945 německá armáda wehrmachtu tábořila dole v parku s výzbrojí a auty. Ilegální výbor žádal, aby se vzdali, oni žádali, aby přišla uniformovaná složka československého vojska, že se pak vzdají. Za jednu hodinu odjeli neznámo kam. Válčit nechtěli, ale báli se ozbrojených německých složek SS.

9. května

Dne 9. května bylo krásné slunné počasí i krásný den pro náš československý národ, neboť nás i Prahu osvobodila slavná sovětská armáda. V tento krásný jarní den přijely náhle první sovětské tanky a obrněná auta plná rudoarmějců do Kněževsi. Nevýslovné nadšení zmocnilo se občanů kněževských. Všichni stáli na náměstí, vítali naše bratry a soudruhy rudoarmějce a provolávali slávu krásné armiji – Rudé armádě. Co nejvíce ohromilo a překvapilo, že byl konec války a sovětská armáda v plné síle projížděla obcí směrem ku Praze. Stále nové kolony tanků a těžkých děl přijížděly. Nesčetné proudy dobře živených koní projížděly v plném cvalu. Vojáci Rudé armády odpovídali na naše pozdravy s úsměvem a tiskli nám ruce a ve své dobré povaze nás podíleli cigaretami a doutníky, které jsme dlouho postrádali.

Uprchlíci

Začátkem roku 1945 přijížděli a přicházeli do naší obce Němci ze Slezska a z východního Pruska. Byli ubytováni v sokolovně, ve škole a na sálech hostinských místností. Nezachováním a nedodržením hygienických opatření se mezi nimi vyskytla úplavice, několik jich zde zemřelo. Kněževeští občané se před nimi zavírali a nepouštěli je do svých příbytků.